

**UCHWAŁA NR LX/385/2023
RADY GMINY KOTLIN**

z dnia 29 listopada 2023 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r. poz. 40 ze zm.), art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), art.10 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 poz. 1931 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021r. poz. 642) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kotlin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Czesław Moch

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII NA 2024 ROK**

Spis treści

Rozdział I. Wprowadzenie i podstawy prawne.....	4
§1. Wprowadzenie i podstawy prawne.	4
Rozdział II. Diagnoza stanu problemów w zakresie alkoholu i narkomanii w Gminie Kotlin oraz formy udzielonej pomocy.....	5
§2. Diagnoza stanu problemów w zakresie alkoholu w Gminie Kotlin.	5
§3. Diagnoza stanu problemów w zakresie narkomanii w Gminie Kotlin.	9
Rozdział III. Diagnoza problemów społecznych Gminy Kotlin	10
§4. Diagnoza przeprowadzona przez Ogólnopolską grupę szkoleniową	10
1. Pozyskanie danych.	10
2. Zakres działań.....	10
3. Metodologia badań	11
§5. Diagnoza problemów społecznych gminy Kotlin – badanie dorosłych.....	11
1. Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców	11
2. Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców	13
3. Problem przemocy z perspektywy dorosłych mieszkańców	14
4. Uzależnienia behawioralne	15
§6. Diagnoza problemów społecznych gminy Kotlin – badanie dzieci i młodzieży.....	16
1. Problem alkoholowy z perspektywy dzieci i młodzieży.....	16
2. Problem narkotykowy z perspektywy dzieci i młodzieży	18
3. Profilaktyka z perspektywy dzieci i młodzieży	19
4. Problem przemocy z perspektywy dzieci i młodzieży	19
5. Uzależnienia behawioralne z perspektywy dzieci i młodzieży	20
§7. Diagnoza problemów społecznych gminy Kotlin – badanie sprzedawców.....	21
§8. Diagnoza problemów społecznych gminy Kotlin – porównanie wyników 2020 i 2022	22
§9. Wnioski z przeprowadzonej diagnozy	24
1. Diagnoza problemów społecznych gminy Kotlin – wnioski z badania dorosłych.....	24
2. Diagnoza problemów społecznych gminy Kotlin – wnioski z badania dzieci i młodzieży ..	25
Rozdział IV. Cele, kierunki, adresaci programu.	26
§10. Cel główny programu.....	26
§11. Cele szczegółowe:.....	26
1. W zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi:	26
2. W zakresie przeciwdziałania narkomanii:	27

3. W zakresie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym:	27
§12. Kierunki działań	28
1. Zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025, w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi:	28
2. Zgodnie z Wojewódzkim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2022-2026:	28
3. Według Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkoanii na podstawie art. 22 ust.3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r:	28
Rozdział V. Adresaci, źródła finansowania i realizatorzy programu.	29
§13. Adresaci działań programu	29
§14. Źródła finansowania.....	30
§15. Realizatorzy programu	30
Rozdział VI. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	30
§16. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:	30
Rozdział VII. Sposób tworzenia programu, zadania przewidziane do realizacji.	31
§17. Informacja o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji.	31
§18. Zadania przewidziane do realizacji w roku 2024 związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym.	31

Rozdział I. Wprowadzenie i podstawy prawne.

§1. Wprowadzenie i podstawy prawne.

Nadużywanie alkoholu związane z uzależnieniem jego spożywania, pociąga za sobą szereg szkód zarówno dla osoby uzależnionej jak i tych którzy żyją w jej otoczeniu, przez co stanowi ważny problem społeczny. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi na mocy, której gmina ma obowiązek corocznego uchwalania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w swoim prologu uznaje: „*życie obywateli w trzeźwości za niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra Narodu*”.

Zgodnie z w/w ustawą profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z nadużywaniem alkoholu należą do zadań własnych gminy. Ich realizacja odbywa się za pomocą programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, uwzględniając cele operacyjne dotyczące profilaktyki w tym zakresie, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na 2024 rok (zwany dalej programem) wyznacza obszary, w których Gmina Kotlin zamierza podejmować określone zadania, jak również opracowuje lokalną strategię działania w zakresie profilaktyki na obszarze gminy.

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi polski system profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oparty jest na trzech różnych poziomach administracji – rządowej, samorządów wojewódzkich oraz samorządów gminnych. Na każdym z tych poziomów realizowany jest odpowiednio:

1. Narodowy Program Zdrowia;
2. Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
3. Gminny Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Podstawą prawną działań związanych z zapobieganiem narkomanii w Polsce jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Akt ten stanowi, iż zadania z zakresu przeciwdziałania narkomani realizują organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego w zakresie określonym w ustawie.

Program uwzględnia lokalne możliwości przeciwdziałania uzależnieniom, edukację publiczną lokalnej społeczności oraz promowanie zdrowego stylu życia. Przy jego tworzeniu wykorzystano informacje przekazywane przez podmioty podejmujące działania na terenie gminy z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom tj.: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kotlinie, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Zespołu Dzielnicowych w Kotlinie, Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w Kotlinie oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii, które są zawarte w Programie zastosowanie mają następujące akty prawne:

-Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025;

-Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii na podstawie art. 22 ust.3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r.

Polityka rozwiązywania problemów narkomanii na terenie Gminy Kotlin prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym programie i stanowi rozszerzenie oraz kontynuację działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii z lat poprzednich.

Działania w kierunku zapobiegania narkomanii na szczeblu lokalnym dają możliwość budowania porozumienia pomiędzy instytucjami, osobami czy organizacjami współpracującymi w przygotowaniu lokalnej strategii i wspólnego działania przy realizacji zadań. Efektywne radzenie sobie ze zjawiskiem narkomanii, jak i wieloma innymi problemami społecznymi należy rozpoczynać przede wszystkim na szczeblu lokalnym, ponieważ to właśnie tutaj można trafnie określić charakter i skalę problemu, oraz podjąć odpowiednie środki zapobiegające.

Rozdział II. Diagnoza stanu problemów w zakresie alkoholu i narkomanii w Gminie Kotlin oraz formy udzielonej pomocy.

§2. Diagnoza stanu problemów w zakresie alkoholu w Gminie Kotlin.

W celu opracowania programu przez podmioty zajmujące się szeroko rozumianą profilaktyką w Gminie Kotlin zostały udostępnione poniższe dane. (stan na dzień 30.09.2023r.)

- 1) Do **Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** w roku 2023 wpłynęło 7 wniosków o objęcie leczeniem odwykowym. Dwa wnioski dotyczyły kobiet, a pięć z nich dotyczyło mężczyzn.

Poniższa tabela przedstawia ilość złożonych wniosków w latach 2021-2023.

2023	2022	2021
7	5	8

- 2) Udział w **Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym** prowadzonym przez psychologa dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz ich rodzin i ofiar przemocy w rodzinie kształtuje się średnio na poziomie 4 osób w ciągu jednego dyżuru.

- 3) Z pomocy **Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kotlinie** w roku 2023 korzystało 35 rodzin (w tym: 73 osoby dorosłe oraz 28 dzieci), w których występuje problem związany z nadużywaniem alkoholu.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie ilości rodzin, w których występuje problem związany z uzależnieniem od alkoholu, korzystających w latach 2020-2023 z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

2023	2022	2021	2020
35	32	35	42

W roku 2023 rodziny objęte pomocą skorzystały z następujących form pomocy:

- zasiłki stałe – 49.793,68 zł;
- zasiłki okresowe – 76.423,26 zł;
- zasiłki celowe i celowe specjalne – 290,00 zł;
- posiłki dla dzieci – 21 dzieci;
- udzielenie schronienia – 1 osoba.

Poniższa tabela przedstawia ilość rodzin w rozbiciu na wsie sołeckie, w których występuje problem z nadużywaniem alkoholu i korzystają oni z pomocy tutejszego ośrodka.

	Liczba rodzin	Liczba osób ogółem	Liczba dzieci	Zasiłki stałe	Zasiłki okresowe	Zasiłki celowe i celowe specjalne	Udzielenie schronienia	Posiłki w szkołach
Kotlin	10	26	11	10.079,30 zł	12.215,83 zł	100,00 zł	0	8
Orpiszewek	2	9	6	0,00 zł	16.510,50 zł	0,00 zł	0	4
Twardów	4	5	0	12.942,00 zł	4.692,00 zł	0,00 zł	0	0
Magnuszewice	1	1	0	0,00 zł	1.552,00 zł	0,00 zł	1	0
Wilcza	3	3	0	7.677,06 zł	776,00 zł	0,00 zł	0	0
Wyszki	2	5	3	0,00 zł	14.639,94 zł	0,00 zł	0	3
Sławoszew	4	4	0	12.942,00 zł	4.656,00 zł	0,00 zł	0	0
Kurcew	5	11	2	0,00 zł	12.292,27 zł	90,00 zł	0	0
Wysogotówek	2	4	2	6.153,32 zł	3.356,72 zł	100,00 zł	0	2
Racendów	1	5	4	0,00 zł	4.956,00 zł	0,00 zł	0	4
Parzew	1	1	0	0,00 zł	776,00 zł	0,00 zł	0	0

W miejscowości Wola Książęca nie udzielono w 2023r. pomocy z tytułu wystąpienia problemu z nadużywaniem alkoholu. Tutejszy Ośrodek w okresie od 01.01.2023r. do 30.09.2023r. przeznaczył łącznie 126.505,94 zł na wypłatę świadczeń dla rodzin, w których występuje problem z nadużywaniem alkoholu.

Problem przemocy w rodzinie często wiąże się z nadużywaniem alkoholu. Badania Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej wykazują, że prawie 80% osób doznających przemocy wskazuje jako przyczynę fakt nadużywania alkoholu przez sprawcę.

- 4) Jak podaje **Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie** działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kotlinie do 1 października 2023r. w 20 rodzinach wszczęto Procedurę Niebieskiej Karty.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie ilości rodzin, w których w latach 2021-2023 została wszczęta procedura Niebieskiej Karty.

2023	2022	2021
20	9	22

Poniższa tabela przedstawia ilość rodzin objętych pracami Zespołu Interdyscyplinarnego oraz formy udzielonej pomocy z podziałem na wsie sołeckie.

	Liczba rodzin	Liczba osób ogółem	Liczba dzieci	Zasilki stałe	Zasilki okresowe	Zasilki celowe i celowe specjalne	Liczba dzieci objętych dożywianiem	Posiłki w szkołach
Kotlin	6	20	9	0,00 zł	1.552,00 zł	0,00 zł	5	0
Magnuszewice	3	10	4	0,00 zł	1.431,32 zł	0,00 zł	1	0
Wola Książęca	2	10	7	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0
Orpiszewek	3	14	8	0,00 zł	16.510,50 zł	0,00 zł	0	0
Twardów	1	6	4	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	2	0
Wyszki	3	11	4	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0
Racendów	1	5	4	0,00 zł	4.956,00 zł	0,00 zł	4	0
Wysogotówek	1	3	2	0,00 zł	3.356,72 zł	100,00 zł	2	0

W pozostałych miejscowościach Gminy Kotlin nie zostały wszczęte procedury Niebieskiej Karty.

Z informacji uzyskanych od Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w rodzinach, gdzie występują problemy związane z alkoholem była proponowana:

- *pomoc psychologiczna i terapeutyczna świadczona przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jarocinie, któremu w roku 2023 została przekazana na ten cel dotacja celowa.
- *pomoc psychologiczna świadczona przez psychologa dyżurującego na zlecenie Gminy Kotlin;
- *udział w terapii Ośrodka Leczenia Uzależnień w Jarocinie dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

- 5) Z danych uzyskanych z **Komendy Powiatowej Policji w Jarocinie** wynika, że na terenie Gminy Kotlin w związku z nadużywaniem alkoholu:

W okresie od 1 stycznia do 30 września 2023r. popełniono **3 przestępstwa z art. 178a Kodeksu Karnego**, tj.:

Art. 178a. KK Prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego,

oraz **0 wykroczeń z art. 87 Kodeksu Wykroczeń**, tj.:

Art. 87. KW Prowadzenie pojazdu w stanie po użyciu alkoholu.

WYJAŚNIENIE: Prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości, o którym mowa w art. 178a Kodeksu karnego – ma miejsce wtedy, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi powyżej 0,5‰ zawartości alkoholu we krwi lub powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³ wydychanego powietrza.

Prowadzeniu pojazdu po użyciu alkoholu, o którym mowa w art. 87 Kodeksu wykroczeń, ma miejsce wówczas, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do stężenia we krwi od 0,2 ‰ do 0,5 ‰ alkoholu, albo obecności w wydychanym powietrzu od 0,1 mg do 0,25 mg alkoholu w 1 dm³.

Jak podaje **Komenda Powiatowa Policji w Jarocinie** w okresie od 1 stycznia do 30 września 2023r. na terenie Gminy Kotlin nie zatrzymano żadnej osoby w celu doprowadzenia do Izby Wyrzeźwień, przeprowadzono natomiast 64 interwencje domowe, które miały miejsce ze względu na przemoc fizyczną lub psychiczną, najczęściej pod wpływem alkoholu.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie powyższych danych w latach 2020-2023.

	2023	2022	2021	2020
Ilość przeprowadzonych interwencji domowych	64	46	80	68
Ilość przestępstw z art. 178a kodeksu karnego	3	6	10	9
Ilość osób zatrzymanych do wyrzeźwienia	0	0	0	0

- 6) Poniższe tabele przedstawiają wartość sprzedaży napojów alkoholowych zebrane na podstawie oświadczeń składanych przez przedsiębiorców posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Kotlin w latach 2020-2022

(Oświadczenia składane są do 31 stycznia za rok poprzedni)

WARTOŚĆ ALKOHOLU SPRZEDANEGO NA TERENIE GMINY KOTLIN				
ROK	o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa	o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa)	o zawartości powyżej 18% alkoholu	łączna wartość

2022	2 943 757,55 zł	435 915,52 zł	3 645 120,54	7 024 793,61 zł
2021	2 474 462,90 zł	409 018,18 zł	3 402 546,96 zł	6 286 028,04 zł
2020	2 639 065,60 zł	367 089,63 zł	3 197 583,99 zł	6 203 739,22 zł

ILOŚĆ PUNKTÓW SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY KOTLIN				
ROK	przeznaczonych do spożycia poza miejszem sprzedaży (sklepy)	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	o zawartości alkoholu powyżej 18%	jednorazowe zezwoleń
2022	21	2	20	10
2021	23	3	22	10
2020	22	3	22	2

Z powyższych danych możemy wywnioskować, że statystycznie każdy pełnoletni mieszkaniec Gminy kotlin w ciągu roku:

- 2020 – przeznaczył na zakup alkoholu 1 108,80 złotych;
- 2021 – przeznaczył na zakup alkoholu 1 147,08 złotych;
- 2022 – przeznaczył na zakup alkoholu 1 206,18 złotych.

Stan liczby mieszkańców przyjęty do w/w obliczeń:

- w 2020 roku: liczba mieszkańców 7 280, w tym 5 595 pełnoletnich;
- w 2021 roku: liczba mieszkańców 7 164, w tym 5 480 pełnoletnich;
- w 2022 roku: liczba mieszkańców 7 155, w tym 5 824 pełnoletnich;

§3. Diagnoza stanu problemów w zakresie narkomanii w Gminie Kotlin.

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2023 nie wpłynęły żadne wnioski w przedmiocie uzależnienia od narkotyków, dopalaczy.

Z danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Jarocinie wynika, że na terenie Gminy Kotlin odnotowano 2 przypadki zatrzymań osób posiadających narkotyki lub będących

pod ich wpływem. Z tytułu problemów związanych z narkomanią nie korzystano z pomocy **Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, jak i Zespołu Interdyscyplinarnego.**

Poniższa tabela obrazuje liczbę osób zatrzymanych na terenie naszej Gminy, posiadających przy sobie narkotyki.

2023	2022	2021	2020
2	3	0	0

Rozdział III. Diagnoza problemów społecznych Gminy Kotlin

§4. Diagnoza przeprowadzona przez Ogólnopolską grupę szkoleniową

W roku 2022 została na terenie naszej Gminy przeprowadzona profesjonalna diagnoza problemów społecznych, obejmujących podstawowe problemy społeczne związane z: nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniami behawioralnymi, przemocą w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, a także postawami społecznymi.

1. Pozyskanie danych.

Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Kotlin wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- dorośli mieszkańcy,
- dzieci i młodzież szkolna,
- sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

2. Zakres działań

Zakres działań badawczych odnosił się do zidentyfikowania następujących kwestii:

- zidentyfikowania problemów uzależnień wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców,
- zidentyfikowania problemu przemocy w rodzinie,
- zidentyfikowanie problemu przemocy rówieśniczej i szkolnej wśród uczniów z Gminy Kotlin,
- zidentyfikowanie skali problemów uzależnień behawioralnych wśród uczniów oraz dorosłych mieszkańców gminy,
- zidentyfikowania przyczyn lub czynników wywołujących sytuacje problemowe,
- określenia skali oraz zakresu problemów uzależnień,
- zidentyfikowania skutków występujących problemów,
- pokazania rozwiązań mających na celu wyjaśnienie sytuacji problemowej lub złagodzenie jej skutków.

3. Metodologia badań

Na potrzeby niniejszej diagnozy zdecydowano się na zastosowanie nieprobabilistycznego doboru próby losowej, ze względu na fakt, iż był on najbardziej odpowiedni do ustalonych celów badawczych. **W badaniu łącznie wzięło udział 212 osób, w tym: 100 dorosłych mieszkańców, 92 uczniów oraz 20 sprzedawców.**

Zróżnicowany dobór próby umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie gminy oraz uzyskanie informacji i opinii z różnych środowisk. Badania wśród mieszkańców i sprzedawców zostały wykonane zgodnie z metodologią ilościową, za pomocą metody PAPI (wywiad bezpośredni realizowany przy użyciu papierowej ankiety).

Wykorzystane techniki badawcze opierały się na bezpośrednim komunikowaniu się ankietera z respondentami, przy wykorzystaniu ustrukturyzowanego narzędzia badawczego, jakim był kwestionariusz ankiety, oraz za pomocą metody CAWI (badanie za pomocą ankiety internetowej). Link odnoszący się do ankiety internetowej został umieszczony na głównej stronie Urzędu Gminy Kotlin. W przypadku uczniów również zastosowano badanie ankietowe za pomocą ankiety internetowej (CAWI).

§5. Diagnoza problemów społecznych gminy Kotlin – badanie dorosłych

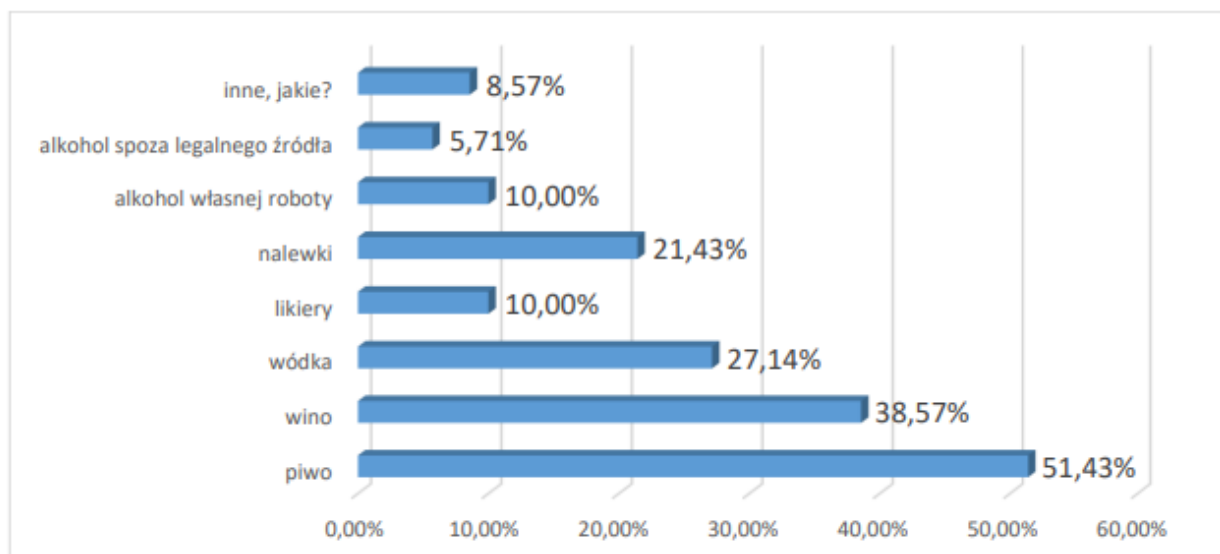
1. Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Problemy związane z używaniem alkoholu, występują zarówno w obszarze zdrowia fizycznego jak i psychicznego. Negatywne konsekwencje dotyczą nie tylko osoby uzależnione, ale także ich rodziny i osoby w środowisku lokalnym. Oprócz tego, że alkoholizm jest często przyczyną przemocy domowej, powoduje wiele szkód społecznych, takich jak zakłócanie porządku publicznego, przemoc, ubóstwo czy bezrobocie. W celu zapobiegania niekorzystnym konsekwencjom z tym związanym, konieczne jest sprawdzenie skali problemu wśród dorosłych ludzi oraz na tej podstawie zaprojektowanie działań profilaktycznych.

Pierwsza część pytań, skierowanych do dorosłych mieszkańców Gminy Kotlin dotyczyła spożywania alkoholu, celem rozpoznania skali picia napojów alkoholowych oraz uzależnień. Dorosłym mieszkańcom, zadano pytanie o to, jak często spożywają trunki wysokokowe. 4,00% sięga po nie kilka razy w tygodniu, 27,00% respondentów pije alkohol kilka razy w miesiącu, z kolei 33,00% - kilka razy w roku. Abstynencję zadeklarowało 30,00% mieszkańców. Natomiast codziennie alkohol spożywa 6,00% ankietowanych.

Na kolejne pytania dotyczące spożywania alkoholu odpowiadały te osoby, które zadeklarowały, iż spożywają alkohol. Pytanie dotyczyło rodzaju alkoholu, który mieszkańcy gminy wypijają najczęściej. Odpowiedzi obrazuje poniższy wykres.

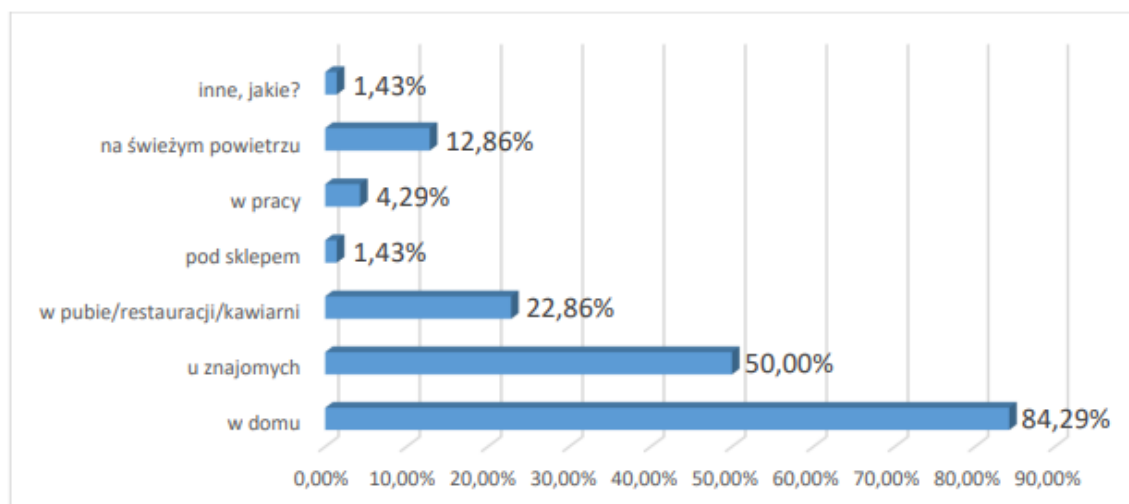
Wyk. 8. Jaki rodzaj alkoholu pije Pan/i najczęściej?



** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Poniższy wykres obrazuje odpowiedź na pytanie, o to gdzie najczęściej spożywany jest alkohol. W zdecydowanej większości bo aż 84,29% mieszkańców wskazało, że w domu.

Wyk. 11. Gdzie najczęściej spożywa Pan/i alkohol?



** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Mieszkańcy zostali poproszeni również o wskazanie przyczyn sięgania po napoje alkoholowe. Większość respondentów jako powód podaje picie dla towarzystwa (60,00%). Znaczny odsetek ankietowanych wskazał również: walory smakowe (30,00%), brak konkretnego powodu (17,14%), chęć lepszej zabawy (14,29%), chęć złagodzenia stresu (12,86%). W dalszej kolejności badani wskazywali na przyczyny takie jak: chęć zapomnienia o problemach (7,14%), wpływ znajomych (4,29%) oraz aby zmniejszyć objawy kaca (4,29%).

Jak wynika z przeprowadzonej diagnozy warto zwrócić uwagę na to, że 51,00% mieszkańców biorących udział w badaniu było świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu. W przypadku 39,00% miało to miejsce rzadko, 6,00% ankietowanych widziało taką sytuację czasami, 1,00% osób często, a 5,00% osób bardzo często. Dane te pokazują, że problem jazdy pod wpływem alkoholu występuje na terenie Gminy Kotlin.

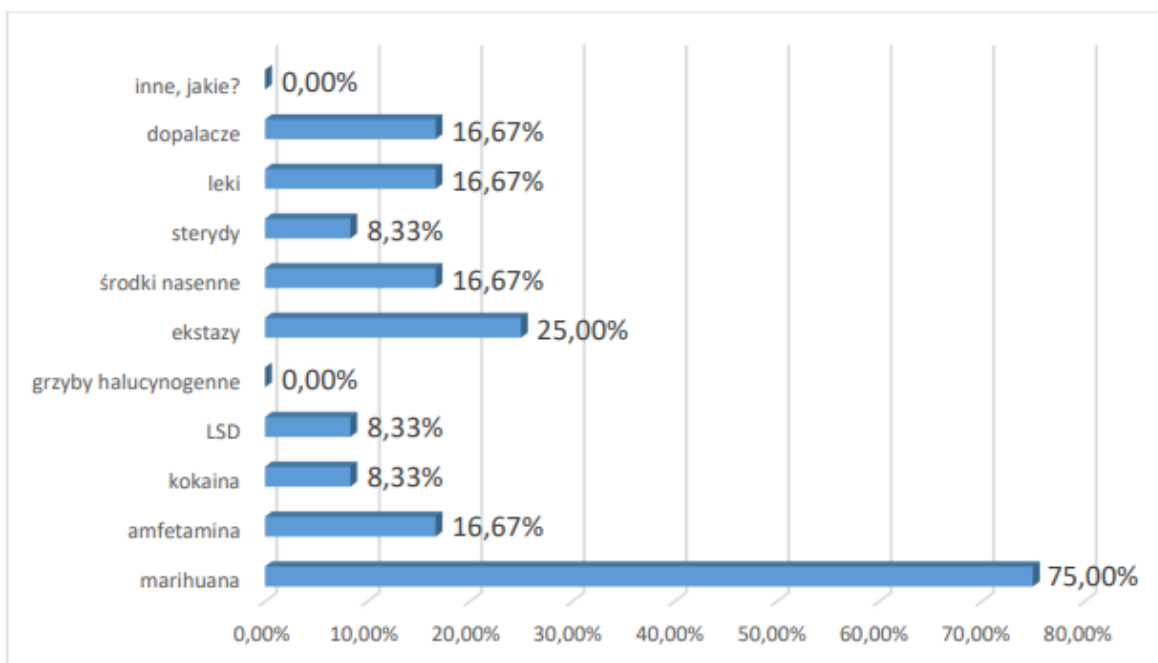
2. Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Kolejnym ważnym zagadnieniem, które zostało poddane zbadaniu, był problem uzależnienia od środków psychoaktywnych. W celu sprawdzenia skali problemu w Gminie Kotlin respondentom zadano pytanie o to, jak często zażywają tego typu substancje. 12,00% badanych zadeklarowało spożywanie środków psychoaktywnych, w tym 8,00% osób zażywało te substancje jednokrotnie, 2,00% osób sięga po nie kilka razy w roku, 1,00% badanych sięgało po nie kilka razy w miesiącu oraz 1,00% codziennie lub prawie codziennie.

Na kolejne pytania dotyczące sięgania po substancje psychoaktywne odpowiadały te osoby, które w poprzednim pytaniu zadeklarowały, iż miały kiedykolwiek kontakt z narkotykami.

W celu pogłębienia wiedzy dotyczącej zażywania substancji psychoaktywnych przez mieszkańców, ankietowanych poproszono o wskazanie, jakie środki psychoaktywne stosowali. Odpowiedzi obrazuje poniższa tabela.

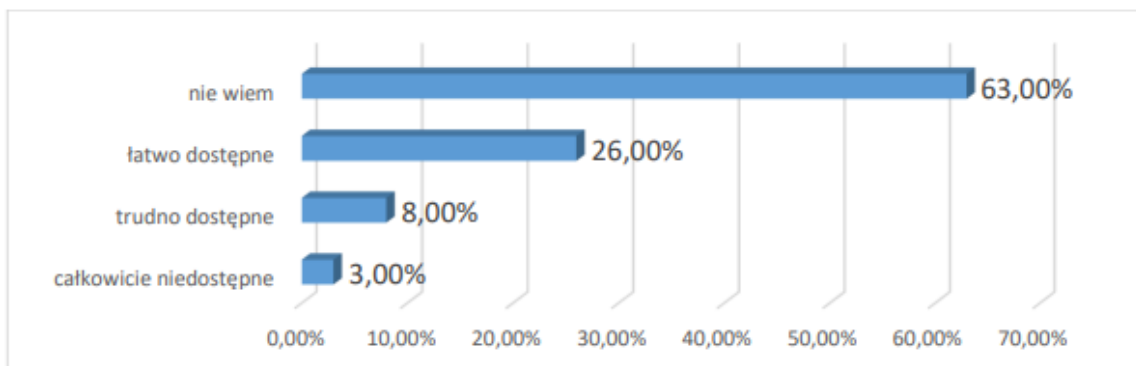
Wyk. 26. Proszę zaznaczyć na poniższej liście, które substancje psychoaktywne stosował/a Pan/i?



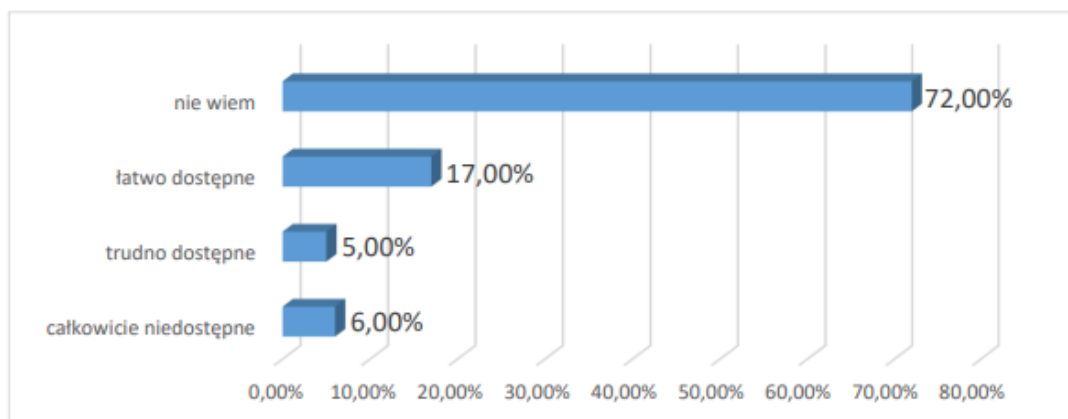
** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Celem badania problemu narkotykowego w gminie, było również sprawdzenie dostępności środków psychoaktywnych oraz dopalaczy w społeczności lokalnej. Wszystkich ankietowanych biorących udział w badaniu poproszono o ocenę możliwości pozyskania narkotyków na terenie ich miejscowości. Odpowiedzi obrazują poniższe wykresy.

Wyk. 28. Jak ocenia Pan/i możliwość pozyskania narkotyków na terenie Pana/i miejscowości?



Wyk. 29. Jak ocenia Pan/i możliwość pozyskania dopalaczy na terenie Pana/i miejscowości?



3. Problem przemocy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Kolejnym problemem społecznym omawianym w diagnozie, był problem przemocy. Celem było sprawdzenia wiedzy dorosłych mieszkańców dotyczącej przemocy oraz sprawdzenia skali zjawiska w Gminie Kotlin.

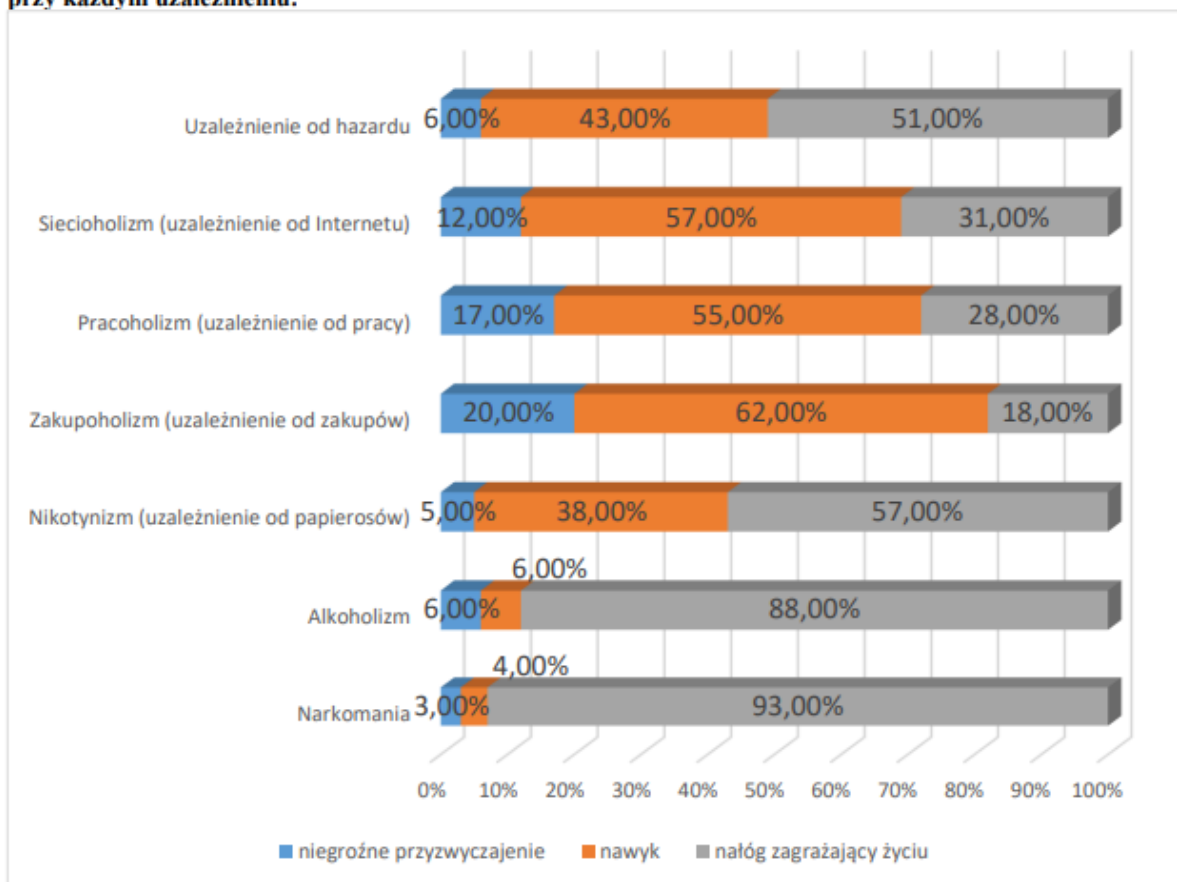
Ankietowani uważają, że przemoc domowa związana jest głównie z piciem alkoholu – taką odpowiedź wskazuje 93,00% osób. W dalszej kolejności badani wskazują na: zażywanie narkotyków (72,00%), zażywanie dopalaczy (69,00%), czy wykluczenie społeczne (56,00%). Natomiast aż 25,00% osób przyznaje, że zna kogoś kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu.

4. Uzależnienia behawioralne

Uzależnienia behawioralne (zwane także nałogami behawioralnymi) to pewne zachowania (np. korzystanie z Internetu, pracowanie, uprawianie ćwiczeń), które „krążą” wyłącznie wokół określonej czynności, np. myślimy o graniu w naszą ulubioną grę, nie możemy skupić się na lekcji, a gdy tylko mamy wolny czas, natychmiast włączamy komputer i gry (lub robimy to w każdej wolnej chwili na smartfonie).

Osoby biorące udział w badaniu poproszono o wyrażenie opinii na temat różnego rodzaju uzależnień. Odpowiedzi obrazuje poniższy wykres.

Wyk. 45. Jaka jest Pana/i opinia na temat różnego rodzaju uzależnień? Zaznacz odpowiednią odpowiedź przy każdym uzależnieniu:



Zdaniem ankietowanych, przyczyną uzależnień behawioralnych jest głównie nuda, brak alternatywnych form spędzania czasu wolnego – taką odpowiedź wskazało 88,00% osób.

W dalszej kolejności wymieniano: samotność (58,00%), „ucieczka” od osobistych problemów (56,00%), wzorce kulturowe kreowane przez media (52,00%), występowanie innych uzależnień (17,00%) oraz zaburzenia psychiczne (12,00%).

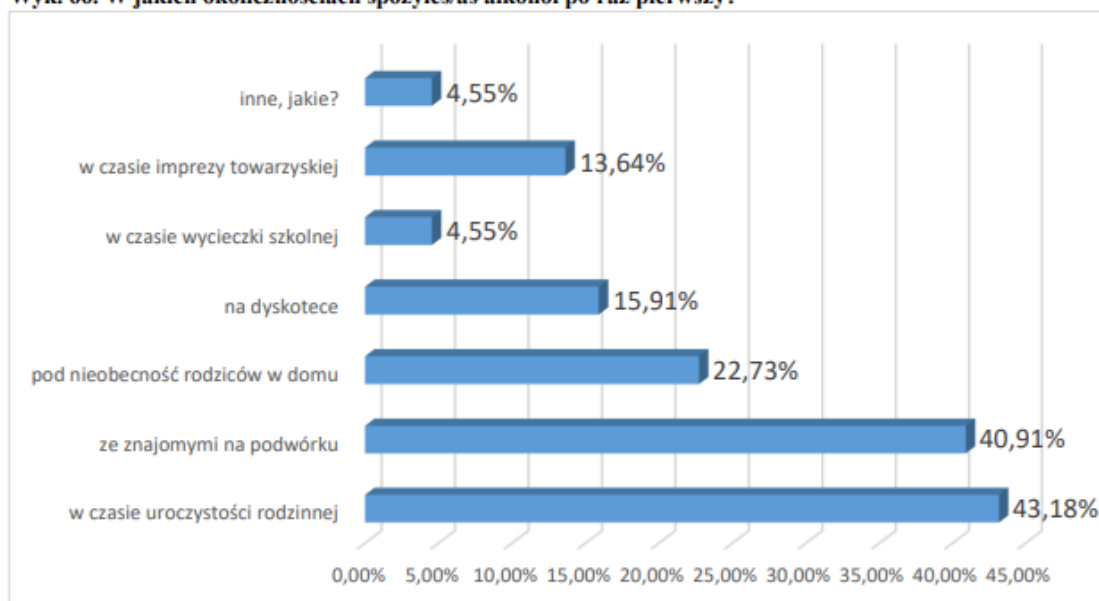
Ankietowani sądzą, iż najlepszym działaniem profilaktycznym zapobiegającym uzależnieniom behawioralnym jest edukacja w szkole (66,00%) oraz wprowadzenie zajęć z pedagogiem/psychologiem szkolnym (64,00%). Rzadziej wskazywano na: wprowadzenie

dodatkowych zajęć w szkole (38,00%), a także zwiększenie ilości kampanii medialnych (24,00%).

§6. Diagnoza problemów społecznych gminy Kotlin – badanie dzieci i młodzieży

W badaniu wśród dzieci i młodzieży udział wzięli uczniowie szkół podstawowych. Łącznie w ankietowaniu wzięło udział 92 uczniów. Analizując badaną próbę ze względu na płeć można dostrzec, iż w badaniu wzięło udział więcej chłopców niż dziewczynek – 43,48% uczennic i 56,52% uczniów. Natomiast rozkład próby badawczej ze względu na wiek przedstawiał się następująco: uczniowie w wieku 13 – 14 lat stanowili 52,17% próby, 15 – 16 latkowie stanowili 22,83%. Natomiast najmniej liczną grupę tworzyli uczniowie w wieku 11-12 lat (21,74%) oraz najmłodsi uczniowie, tj. 8 –10-latkowie (3,26%).

Wyk. 66. W jakich okolicznościach spożyłeś/aś alkohol po raz pierwszy?



* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

1. Problem alkoholowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Picie alkoholu przez młodzież to obecnie jeden z poważniejszych problemów, z którymi zmagają się wiele Państw europejskich, w tym również Polska. Jak oceniają eksperci picie alkoholu jest główną przyczyną zgonów i inwalidztwa osób w wieku 15–21 lat. Wzrost spożywania alkoholu przez młodzież oraz straty, jakie ponoszą oni w związku z piciem są też dostrzegane przez ogół naszego społeczeństwa. W badaniach sondażowych zrealizowanych pod koniec 2000 roku przez Pracownię Badań Społecznych w Sopocie Polacy uznali picie alkoholu przez młodzież jako trzeci najistotniejszy problem społeczny – zaraz po bezrobociu i spadku stopy życiowej.

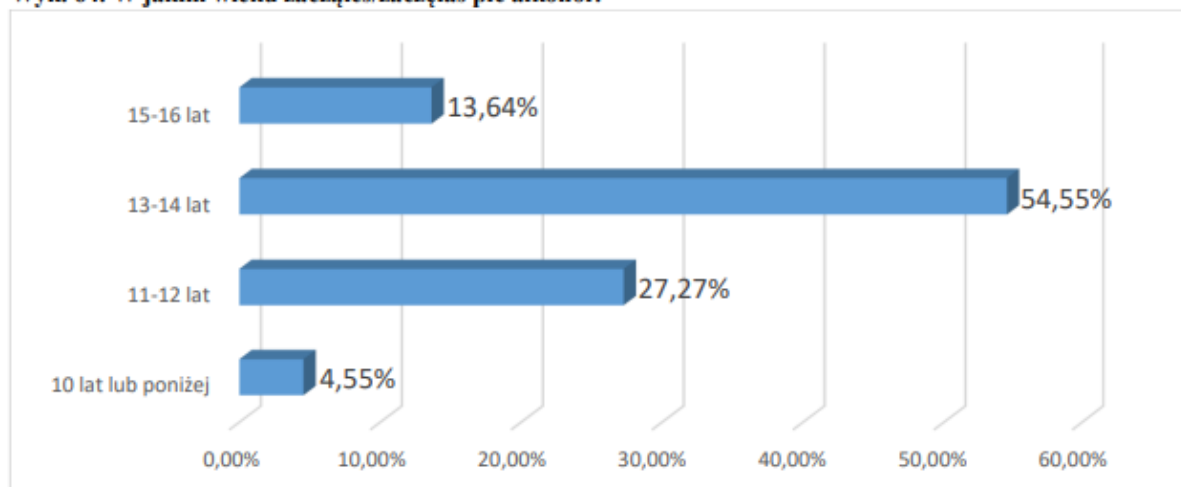
Na początek ankietowanych zapytano, czy ich rówieśnicy sięgają po alkohol. Twierdząco na to pytanie odpowiedzi udzieliło 45,65% uczniów. Natomiast 26,09% uczniów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie, a 28,26% ankietowanych uważa, że ich rówieśnicy nie sięgają po alkohol. Następnie respondentów zapytano o to, czy kiedykolwiek sami próbowali pić

alkohol. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło 47,83% uczniów. Alkoholu nie spożywało nigdy 52,17% badanych uczniów.

W przypadku uczniów z Gminy Kotlin, analizując ich kontakt z alkoholem w podziale na płeć można dostrzec, iż więcej chłopców (50,00%) niż dziewczynek (45,00%) miało kiedykolwiek kontakt z napojami alkoholowymi.

Inicjację alkoholową w Gminie Kotlin ze względu na wiek obrazuje poniższy wykres.

Wyk. 64. W jakim wieku zacząłeś/zaczęłaś pić alkohol?



Uczniowie, którzy sięgają po alkohol najczęściej wybierają: piwo (72,73%), rzadziej: szampana (38,64%), wódkę (36,36%), wino (20,45%) oraz likier, nalewki (4,55%).

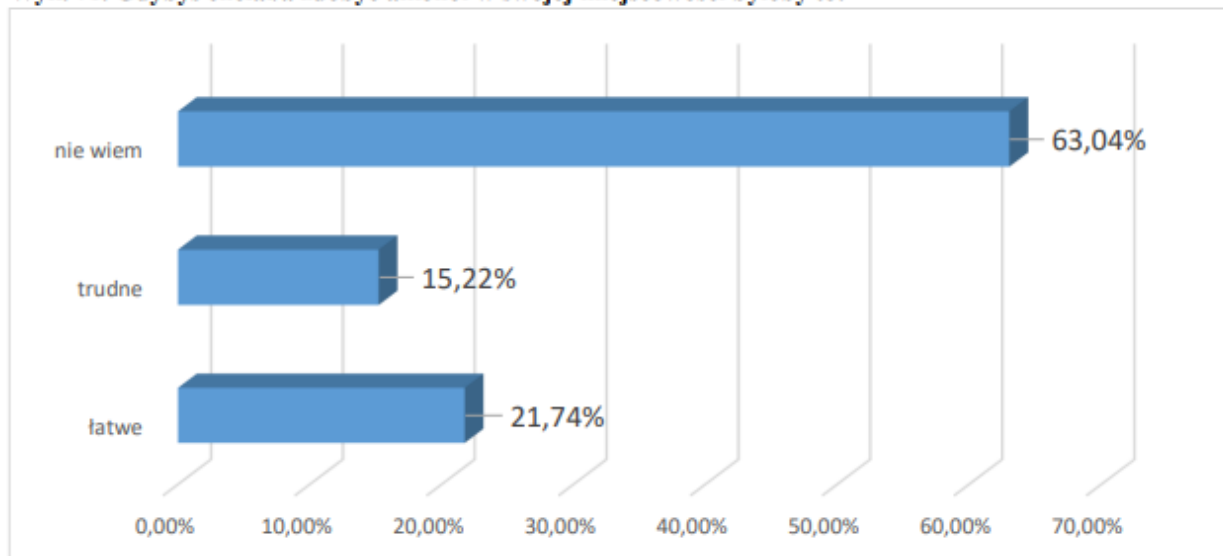
Okoliczności w jakich spożyli alkohol po raz pierwszy obrazuje poniższy wykres.

W badaniu poproszono ankietowanych uczniów o wskazanie jak zdobywają alkohol. Blisko połowa badanych przyznała, że została nim poczęstowana (75,00%). Rzadziej ankietowani wskazywali na następujące odpowiedzi: poprosiłem kogoś o kupno (18,18%), podkraǳłem rodzicom (15,91%), dostałem od starszych kolegów (9,09%) oraz kupiłem samodzielnie (13,64%).

Większość uczniów przyznaje, że ich rodzice nie wiedzą o spożywaniu przez nich alkoholu – taką odpowiedź wskazało 61,36% uczniów. Natomiast 38,64% uczniów uważa, że rodzice wiedzą o tym fakcie. Niepokój budzi jednak fakt, iż 47,06% ankietowanych przyznaje, że ich rodzice nie zareagowali na informację o spożywaniu przez nich alkoholu. Natomiast kolejne 35,29% uczniów potwierdza, że ich rodzice przeprowadzili z nimi rozmowę, 17,65% osób przyznaje, że rodzice zdenerwowali się i wyznaczili im karę.

Odpowiedzi uczniów na trudność w pozyskaniu alkoholu na terenie Gminy Kotlin obrazuje powyższy wykres.

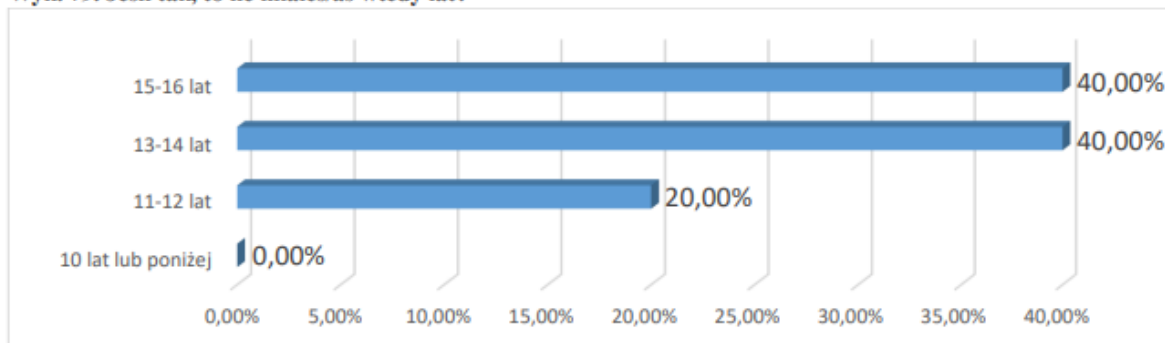
Wyk. 71. Gdybyś chciał/a zdobyć alkohol w swojej miejscowości byłoby to:



2. Problem narkotykowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Podczas badania zapytano uczniów, czy zdarzyło im się kiedykolwiek zażywać narkotyki. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło tutaj 5,43% uczniów. Co pokazuje, iż problem ten nie przybiera dużych rozmiarów wśród uczniów z Gminy Kotlin. Poniższy wykres obrazuje w jakim wieku pierwszy raz zdarzyło się uczniom sięgnąć po narkotyki.

Wyk. 79. Jeśli tak, to ile miałeś/aś wtedy lat?



Uczniowie, którzy mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi wskazali, iż sięgali po: marihuanę lub haszysz (40,00%), ekstazy (20,00%), metadon (20,00%). Dodatkowo 40,00% uczniów zażywało jeszcze inne substancje, których nazw nie wymienili.

Istotną kwestią jest to skąd uczniowie biorą tego typu substancje, skoro są one prawnie zabronione. Jak wynika z odpowiedzi uczniów, zdobycie substancji psychoaktywnych nie jest niemożliwe. Uczniowie wskazują, iż: brali je w grupie przyjaciół (40,00%), dostali je od starszego brata lub siostry (40,00%), wzięli je z domu bez pozwolenia rodziców (20,00%), dostali je od koleżanki/kolegi (20,00%).

3. Profilaktyka z perspektywy dzieci i młodzieży

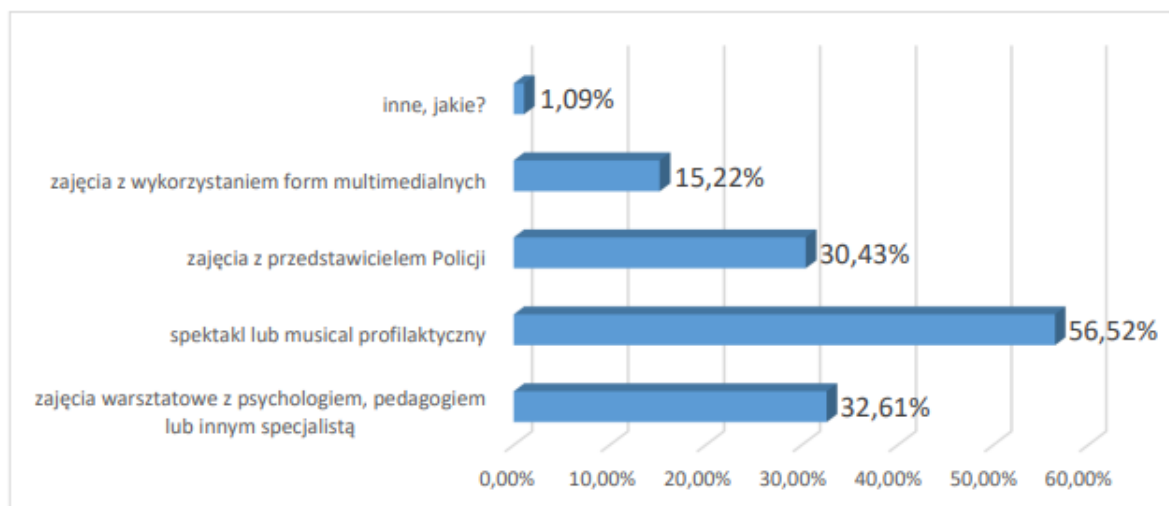
Skierowano do dzieci i młodzieży pytanie, które miało na celu odkrycie powodów, motywujących młodych ludzi do sięgania po substancje zakazane. Zdaniem uczniów ciekawość (59,78%) oraz chęć zaimponowania innym (51,09%), a także: chęć lepszej zabawy (33,70%), poszukiwanie wrażeń (23,91%), świętowanie okazji (19,57%), obawa przed odrzuceniem (16,30%) oraz presja grupy (6,52%), to główne powody, które skłaniają ich rówieśników do sięgania po alkohol, narkotyki, dopalacze oraz papierosy.

Jeśli chodzi o konsekwencje zażywania substancji, takich jak: alkohol, papierosy, narkotyki, dopalacze to zdaniem uczniów wpływają one przede wszystkim na: zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego (58,70%), pogorszenie relacji rodzinnych (42,39%), nieodpowiednie towarzystwo (41,30%), obniżenie efektywności nauki (27,17%), poważne kłopoty finansowe (18,48%), pogorszenie relacji koleżeńskich (18,48%). Natomiast 8,70% badanych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie, a 29,35% uczniów uważa, że uzależnienia nie niosą ze sobą negatywnych konsekwencji.

Zdaniem uczniów to nauczyciele (51,09%) oraz rodzice (50,00%) najczęściej rozmawiają z młodzieżą na temat szkodliwości substancji zakazanych, i to do tych osób, jak wskazali uczniowie, najchętniej zwracają się o pomoc w sytuacjach problemowych.

Poniższy wykres obrazuje odpowiedź na pytanie – jakiego rodzaju zajęć profilaktycznych brakuje w Twojej szkole?

Wyk. 98. Jakiego rodzaju zajęć profilaktycznych brakuje w Twojej szkole?

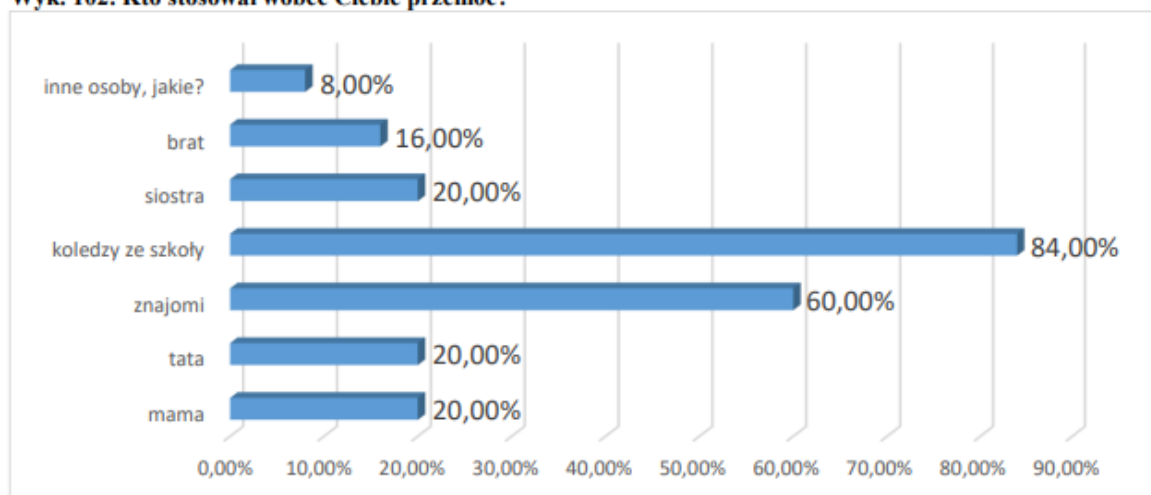


** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

4. Problem przemocy z perspektywy dzieci i młodzieży

Twierdzącej odpowiedzi na pytanie o to czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy udzieliło 27,17% odpowiadających, odpowiedź na pytanie – kto stosował tę przemoc, obrazuje poniższy wykres.

Wyk. 102. Kto stosował wobec Ciebie przemoc?



* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy uważają, że osoby, które stosowały wobec nich ową przemoc nie były pod wpływem żadnych substancji (60,00%). Natomiast 20,00% uczniów uważa, że osoby te były pod wpływem alkoholu, 8,00% uczniów wskazało na narkotyki, a kolejne 4,00% wskazało na dopalacze.

Do stosowania przemocy wobec innych osób przyznaje się 16,30% odpowiadających i w zdecydowanej większości, bo aż w 93% jest to przemoc wobec rówieśników.

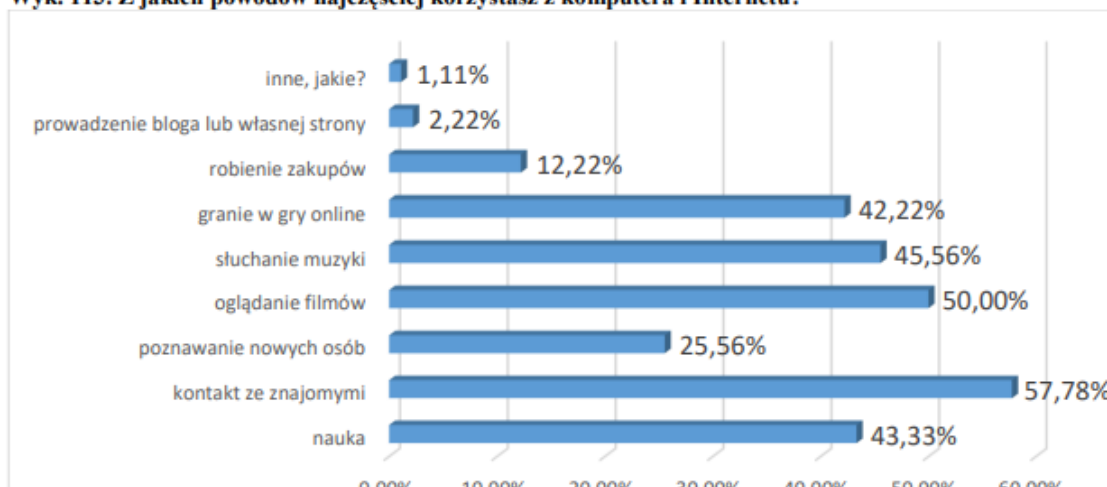
5. Uzależnienia behawioralne z perspektywy dzieci i młodzieży

Oprócz uzależnień od substancji psychoaktywnych w ostatnich latach coraz większym problemem stają się uzależnienia behawioralne - uzależnienia od zachowań, uzależnienia od czynności, zachowania nałogowe czy uzależnienia niechemiczne, np. patologiczny hazard, czy narastające w ostatnich latach lawinowo uzależnienie od komputera bądź od Internetu (sieciopolizm).

Większość uczniów bo aż 89,13% przyznało, że nie wie co to – uzależnienia behawioralne. Biorący udział w badaniu deklarują, że na korzystanie poza lekcjami z komputera/Internetu poświęcają każdego dnia: powyżej 6 godzin (8,70%), od 3 do 6 godzin (23,91%), od 1 do 3 godzin (39,13%) oraz do 1 godziny (26,09%).

Powody przez, które uczniowie najczęściej używają komputera i Internetu przedstawia poniższy wykres.

Wyk. 113. Z jakich powodów najczęściej korzystasz z komputera i Internetu?



0

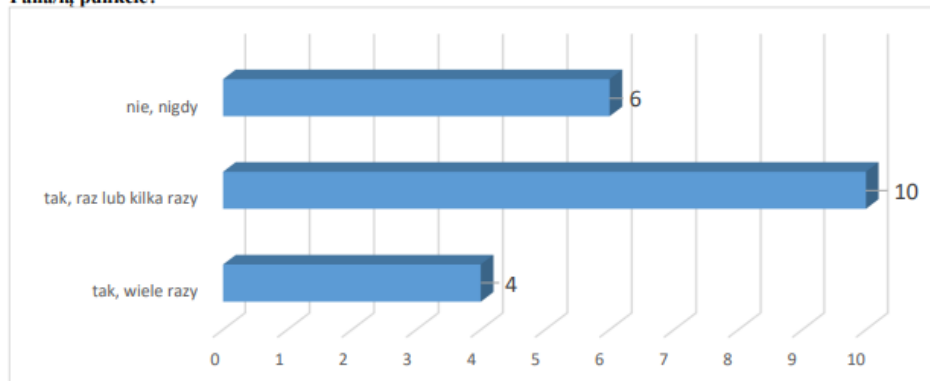
Celem sprawdzenia, czy uczniowie zmagają się z problemami uzależnień behawioralnych poproszono ich o ustosunkowanie się do kilku stwierdzeń. Jak wynika ze zgromadzonego materiału badawczego skala problemu uzależnień nie przybiera dużych rozmiarów. Jedynie 2,22% ankietowanych bardzo często próbuje bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci, a kolejne 1,11% osób bardzo często denerwuje się, gdy ktoś przeszkadza im w korzystaniu z Internetu. 2,22% uczniów zawsze późno chodzi spać, bo korzysta z Internetu, 2,22% osób zapomina o codziennych obowiązkach ponieważ nadmiernie korzysta z sieci. 4,44% uczniów uważa, że najbliższe osoby bardzo często zarzucają im, że zbyt dużo czasu spędzają w sieci. Co istotne zdecydowana większość uczniów nigdy lub bardzo rzadko spotkała się z problemami wymienionymi w ankiecie.

§7. Diagnoza problemów społecznych gminy Kotlin – badanie sprzedawców

W badaniu wzięło udział 20 sprzedawców. Pytania skierowane do osób pracujących w sklepach na terenie Gminy Kotlin, miały na celu sprawdzenie ich opinii względem skali spożywania napojów alkoholowych przez mieszkańców, ich dostępności dla osób nieletnich oraz znajomości ustawy z dnia 26 X 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Respondentów poproszono zatem, o ocenę poziomu spożycia alkoholu na przestrzeni kilku lat. Tylko dwóch respondentów zauważyło zmniejszanie się poziomu spożycia alkoholu, a kolejne dwanaście osób stwierdziło, że jest ono stałe. Warto zwrócić uwagę na to, że sześciu badanych wskazało na jego wzrost.

Poniższy wykres obrazuje odpowiedź na pytanie, o to jak często zdarzyła się sytuacja, że alkohol chciała kupić osoba niepełnoletnia.

Wyk. 124. Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba niepełnoletnia chciała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?

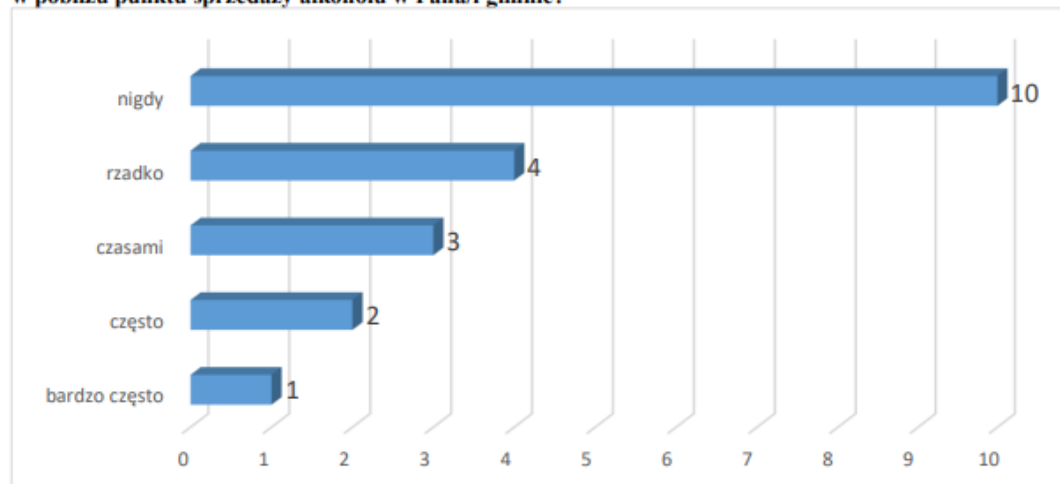


Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, sprzedawcy napojów alkoholowych mają obowiązek kontrolować dokumenty tożsamości klientów, w celu weryfikacji ich pełnoletniości. Na podstawie zebranych danych możemy zauważyć, że nie wszyscy sprzedawcy napojów alkoholowych w gminie, weryfikują wiek osoby wyglądającej na nieletnią za każdym razem. Ośmiu badanych pytało o dowód osobisty wiele razy, pięciu sprzedawców sprawdzało dowód raz lub kilka razy, a dwóch ankietowanych nie robi tego nigdy. W przypadku braku pewności, czy klient jest osobą pełnoletnią, pięciu ankietowanych sprawdza dowód za każdym razem, gdy ma tę wątpliwość.

Na podstawie zebranych danych możemy zauważyć, że według czternastu sprzedawców raz lub kilka razy i zdaniem czterech sprzedawców wiele razy, zdarzyło się, że osoba nietrzeźwa próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie. Dwom sprzedawcom nigdy nie przytrafiła się taka sytuacja. Badania wykazały również, że czterech respondentów raz lub kilka razy sprzedało alkohol osobie nietrzeźwej, a jednej osobie przytrafiło się to wiele razy. Natomiast piętnastu ankietowanych nigdy nie podało wyrobów alkoholowych osobom nietrzeźwym.

Poniższy wykres prezentuje odpowiedzi na pytanie o to, czy zdarzają się na terenie naszej gminy przypadki spożywania alkoholu w pobliżu sklepu.

Wyk. 131. Proszę ocenić jak często zdarza się sytuacja, że klienci sklepu spożywają alkohol na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży alkoholu w Pana/i gminie?



Większość odpowiadających wskazuje, że taka sytuacja nie ma miejsca wcale, jednak mniej niż połowa bo 8 sprzedawców deklaruje, że w sytuacji zakłócania porządku przez osobę pod wpływem alkoholu na terenie punktu sprzedaży zdarzyło jej się wezwać policję.

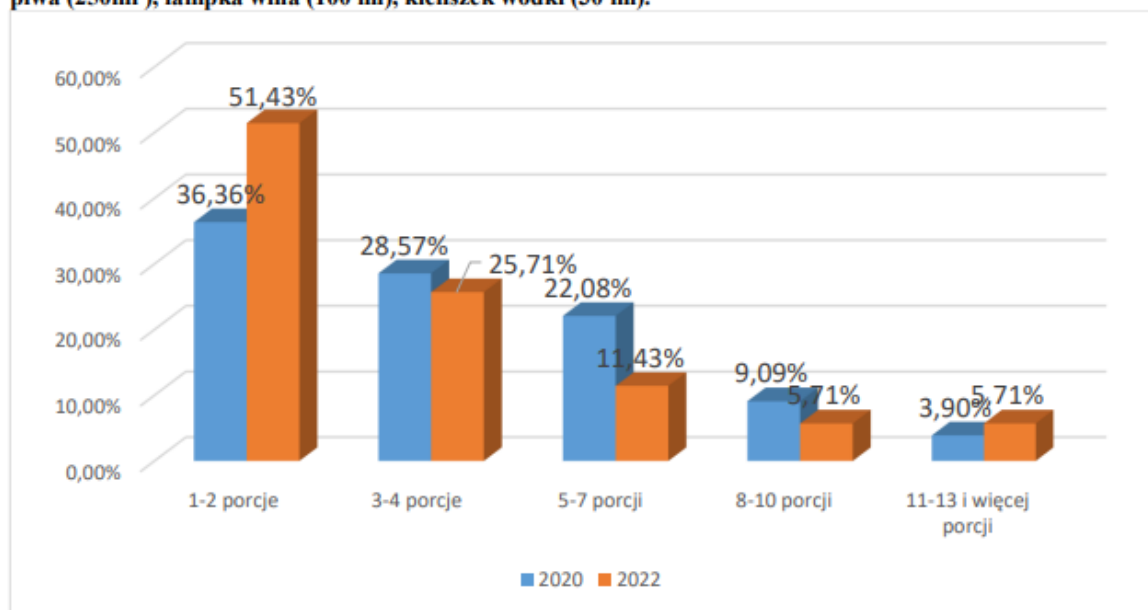
§8. Diagnoza problemów społecznych gminy Kotlin – porównanie wyników 2020 i 2022

Z analizy porównawczej wynika, iż od 2020 roku nieznacznie wzrosła liczba mieszkańców, którzy spożywają alkohol codziennie – z 5,00% w roku 2020 do 6,00% w roku 2022. Jednak w 2022 roku zaobserwowano zmniejszenie ilości osób, którzy piją alkohol kilka razy w tygodniu (z 13,00% w 2020 roku do 4,00% w roku 2022). Dobrą informacją jest fakt, iż zwiększyła się grupa ankietowanych, którzy w ogóle nie piją alkoholu (z 23,00% w roku 2020 do 30,00% w roku 2022).

Niepokojący może być fakt iż wzrosła liczba osób, którzy wypijają jednorazowo od 1 do 2 porcji* alkoholu (z 36,36% w roku 2020 do 51,43% w roku 2022). Odpowiedź na to pytanie obrazuje poniższy wykres.

* Spożycie alkoholu opisywać można posługując się miarą porcji standardowej. Przyjmuje się, że w Europie porcja taka zawiera zwykle 10g czystego alkoholu. Jest to np. szklanka piwa(250ml), lampka wina (100ml) lub kieliszek wódki (30ml)

Wyk. 141. Ile porcji alkoholu wypija Pan/i w ciągu całego dnia, w którym Pan/i pije? Porcja to szklanka piwa (250ml), lampka wina (100 ml), kieliszek wódki (30 ml).



Analizując skalę problemu narkotykowego w Gminie Kotlin na przestrzeni ostatnich lat można zauważyć, iż w roku 2022 zwiększyła się liczba osób, które zażywały kiedykolwiek narkotyki – z 9,00% w roku 2020 do 12,00% obecnie.

Analizując opinię ankietowanych mieszkańców dotyczącą dostępności narkotyków w Gminie Kotlin można zauważyć, iż zmniejszyła liczba osób, które uważają, że te substancje są całkowicie niedostępne (z 11,00% w roku 2020 do 3,00% w roku 2022). Wzrósł również odsetek osób, które uważają, że narkotyki są łatwo dostępne (z 13% w 2020 roku do 26% w roku 2022). Dane pozyskane w badaniach pokazują, że obecnie problem narkotykowy w gminie uległ nieznacznemu zwiększeniu.

Analizując problem przemocy w odniesieniu do roku 2020 wzrosła liczba osób, które znają kogoś doświadczającego przemocy (z 19% w 2020 roku do 25% w roku 2022), wzrosła liczba osób, które w badaniu przyznają się, że są osobami doświadczającymi przemocy (z 24% w roku 2020 do 28% w 2022 roku), a także o 6% wzrosła liczba osób, które przyznają się do tego, że takową przemoc stosują.

Poddając analizie porównawczej problem alkoholowy wśród uczniów, wzrósł odsetek uczniów, którzy przyznają, że próbowali kiedykolwiek napoje alkoholowe (z 21,79% w roku 2020 do 47,83% w roku 2022).

Nie zmieniły się natomiast preferencje uczniów dotyczące wyboru napojów alkoholowych. Zarówno w badaniu w roku 2020 jak i w diagnozie z roku 2022 uczniowie wskazywali, iż najczęściej sięgali po piwo oraz szampana.

Zmieniło się jednak postrzeganie uczniów dotyczące dostępności napojów alkoholowych. W roku 2022 wzrosła liczba uczniów, którzy uważają, iż zdobycie alkoholu w Gminie Kotlin jest łatwe (z 11,54% w roku 2020 do 21,74% w roku 2022). Spadła natomiast liczba uczniów, którzy uważają, że zdobycie alkoholu w gminie jest trudne – z 34,19% w roku 2020 do 15,22% w roku 2022.

Niepokojący jest fakt, że w porównaniu do roku 2020 wzrósł odsetek uczniów, którzy zażywali kiedykolwiek substancje psychoaktywne (z 2,144% w roku 2020 do 5,43% w roku 2022), ale obecnie więcej uczniów uważa, że są one łatwo dostępne (z 2,99% w roku 2020 do

5,43% obecnie). Spadł natomiast odsetek uczniów, którzy uważają, że narkotyki są trudno dostępne w Gminie Kotlin (z 42,74% w roku 2020 do 23,91% w roku 2022).

§9. Wnioski z przeprowadzonej diagnozy

1. Diagnoza problemów społecznych gminy Kotlin – wnioski z badania dorosłych

Problem alkoholowy wśród mieszkańców nie przybiera dużych rozmiarów – 70,00% ankietowanych spożywa alkohol, a 6,00% robi to codziennie. Ankietowani mieszkańcy najczęściej spożywają piwo (51,43%) oraz wino (38,57%). Co istotne, wypijają w większości bezpieczne porcje alkoholu (51,43%). Natomiast 5,74% respondentów jednorazowo wypija 11-13 i więcej porcji wyrobów alkoholowych. Głównym powodem sięgania przez dorosłych mieszkańców po alkohol jest towarzystwo (60,00%).

Dobłą informacją jest fakt, iż skala problemu wykonywania obowiązków zawodowych pod wpływem alkoholu nie przybiera dużych rozmiarów – 11,43% respondentów przyznało się do takiego zachowania, w tym 5,71% osób zdarza się to rzadko, a 2,86% osób robi to często.

W Gminie Kotlin również nie obserwuje się wysokiej skali problemu pijanych kierowców. 10,00% ankietowanych prowadziło pojazd będąc pod wpływem alkoholu, w tym 7,14% osób zdarzyło się to jednokrotnie. Dodatkowo należy zauważyć, iż mieszkańcy posiadają wiedzę dotyczącą konsekwencji spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży, jednak 33,00% ankietowanych widziało na terenie swojej miejscowości kobiety w ciąży pijące alkohol.

Analizując **problem nikotynizmu** wśród ankietowanych, można dostrzec, iż 29,00% pali papierosy, przy czym 21,00% sięga po nie codziennie. Jeśli chodzi o ilość wypalanych papierosów to 13,79% respondentów deklaruje, iż wypala mniej niż 5 papierosów w ciągu dnia, 20,69% mieszkańców między 16, a 25 razy, zaś kolejne 27,59% osób wypala od 6 do 15 sztuk. Respondenci sięgają po papierosy głównie w stresie (51,72%), a dodatkowo większość z nich nigdy nie próbowało rzucić palenia (34,48%).

Problem narkotykowy wśród dorosłych mieszkańców w Gminie Kotlin nie przybiera dużych rozmiarów – 12,00% badanych zadeklarowało spożywanie środków psychoaktywnych, w tym 8,00% osób zażywało te substancje jednokrotnie, 2,00% badanych sięgało po nie kilka razy w roku, a kolejne 1,00% kilka razy w miesiącu, zaś 1,00% osób codziennie lub prawie codziennie. Warto jednak zwrócić uwagę na fakt, iż w porównaniu do roku 2020 skala problemu narkotykowego uległa nieznacznemu wzrostowi. Mieszkańcy sięgali po narkotyki lub dopalacze głównie dla towarzystwa (50,00%) oraz dla lepszej zabawy (41,67%) i z ciekawości (41,67%). Co ciekawe, 26,00% ankietowanych uważa, że pozyskanie narkotyków, a 17,00% osób sądzi, iż pozyskanie dopalaczy w gminie jest łatwe.

Mieszkańcy posiadają wiedzę dotyczącą klasyfikacji **zachowań przemocowych**. Wiedzą również do kogo należy zwrócić się w sytuacji doświadczania przemocy. Dane pokazują, iż 28,00% ankietowanych doświadczało kiedykolwiek przemocy. Większość osób doznała przemocy psychicznej (85,71%), a przemocy fizycznej doświadczyło 64,29% osób. Osobami stosującymi przemoc wobec ankietowanych, był głównie partner/partnerka (42,86%) oraz ojciec (35,71%).

Jeśli chodzi o stosowanie przemocy to robiło to 22,00% ankietowanych. Stosowali oni głównie przemoc fizyczną (80,00%), rzadziej przemoc psychiczną (45,00%). Respondenci stosowali przemoc głównie wobec partnera/partnerki (45,00%). Natomiast 13,00% badanych uważa, że stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą.

Analizując problem **uzależnień behawioralnych**, większość dorosłych ankietowanych przegląda Internet w ciągu dnia od 1 do 3 godzin (51,00%), zaś 2,00% osób robi to dłużej niż 10 godziny dziennie. Dodatkowo ponad połowa ankietowanych (51,00%) przyznała, iż można uznać ich za osoby uzależnione od telefonu komórkowego. W Gminie Kotlin nie obserwuje się wysokiego odsetka osób, które mogą być uzależnione od hazardu. Jedynie 3,00% wiele razy grało na automatach lub w salonach gier, a 5,00% osób wiele razy obstawiało zakłady bukmacherskie. Większość osób nigdy nie korzystała z takich miejsc oraz nie obstawiała zakładów bukmacherskich.

2. Diagnoza problemów społecznych gminy Kotlin – wnioski z badania dzieci i młodzieży

Zdaniem większości uczniów, ich rówieśnicy spożywają alkohol – z tą opinią zgadza się 45,65% uczniów. **Natomiast do spożywania alkoholu** przyznało się 47,83% uczniów. Po alkohol sięgają częściej dziewczynki (45,00%) niż chłopcy (50,00%). Niepokojący jest fakt, iż uczniowie swój pierwszy kontakt z alkoholem mają w bardzo wczesnym wieku. Młodzież deklaruje, iż po raz pierwszy piła alkohol w wieku poniżej 10 lat (4,55%), w związku z tym warto zwrócić na ten fakt uwagę. Młodzież, która sięga po alkohol, przeważnie wybiera piwo – 72,73% uczniów oraz szampana (38,64%), wódkę (36,36%) i wino (20,45%), zaś alkohol spożywają głównie w czasie imprezy rodzinnej (43,18%). Dodatkowo, uczniowie w większości przyznają, iż nie kupują alkoholu, ponieważ inni ich nim częstują (75,00%).

Co istotne, zdaniem 38,64% ankietowanej młodzieży, rodzice mają wiedzę o tym, iż ich dzieci spożywają alkohol, jednak często nie podejmują działań (47,06%). Są to bardzo alarmujące dane, pokazujące, iż rodzice nie mają wystarczającej wiedzy na temat konsekwencji zażywania przez dzieci i młodzież środków uzależniających lub też nie potrafią rozmawiać z dziećmi.

Ciekawym wydaje się również fakt, iż zdaniem młodzieży, alkohol w gminie jest łatwo dostępny – taką odpowiedź wskazało 21,74% uczniów. Co więcej, uczniowie przyznają także, iż ich rówieśnicy sami kupują sobie alkohol (7,61%). Natomiast z danych zebranych od sprzedawców wynika, iż młodzież próbuje samodzielnie kupić alkohol (wiele razy zdarzyło się to czterem osobom, a raz lub kilka razy – dziesięciu sprzedawcom). Dodatkowo dwóch respondentów przyznało się do sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim, zrobili to raz lub kilka razy. W związku z deklaracjami uczniów, działaniami profilaktycznymi należy objąć sprzedawców, ale również klientów, którzy często ignorują sytuacje sprzedaży alkoholu nieletnim. Warto również podkreślić, iż analiza pokazała, iż na przestrzeni ostatnich lat, zdaniem uczniów, łatwiej jest pozyskać alkohol w gminie.

Do palenia papierosów przyznało się 28,26% uczniów, w tym 10,87% paliło raz w życiu, kolejne 13,04% osób robiło kilka razy, 3,26% uczniów zdarza się często palić, a 1,09% pali regularnie. Regularnie pali 1,92% chłopców. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż 3,85% uczniów wypala każdego dnia więcej niż 20 papierosów, co wskazuje, iż osoby te mogą zmagać się z uzależnieniem.

Przyglądając się skali **problemu narkotykowego** wśród młodzieży z Gminy Kotlin, można zauważyć, iż skala tego zjawiska nie jest bardzo powszechna. Do zażywania narkotyków przyznaje się 5,43% uczniów, w tym 2,50% dziewczynek i 7,69% chłopców. Po narkotyki uczniowie sięgają z ciekawości (80,00%). Zażywają je przede wszystkim u kolegi/koleżanki (60,00%). Większość ankietowanej młodzieży nie ma wiedzy na temat dostępności narkotyków

i dopalaczy w Gminie Kotlin. Zdaniem uczniów substancje psychoaktywne można kupić przede wszystkim na osiedlu (3,26%) oraz na terenie szkoły (2,17%).

Jak wynika ze zgromadzonego materiału badawczego, uczniowie potrafią prawidłowo wskazać **zachowania przemocowe** oraz rozróżniają poszczególne typy przemocy. 27,12% uczniów przyznaje, iż doświadczyło zachowań przemocowych (32,69% chłopców i 20,00% dziewczynek). Dodatkowo, jak przyznają ankietowani przemoc tą stosowali głównie koledzy ze szkoły (84,00%).

Osoby te, przeważnie nie były pod wpływem substancji odurzających (60,00%). Natomiast 26,09% uczniów deklaruje, iż w ich szkole występuje problem przemocy między uczniami. Większość uczniów deklaruje, iż samemu nie stosowało przemocy (83,70%). Natomiast osoby, które przyznają się do tego typu zachowań (16,30%), zachowania przemocowe stosują głównie wobec rówieśników (93,33%).

Badania pokazują, iż uczniowie nie wiedzą, czym jest **zjawisko uzależnień behawioralnych** (89,13%). Jak wynika ze zgromadzonego materiału badawczego skala problemu uzależnień behawioralnych wśród uczniów z Gminy Kotlin nie przybiera dużych rozmiarów. Jeśli chodzi o korzystanie z komputera i Internetu to większość uczniów poświęca na tę aktywność od 1 do 3 godzin (39,13%) oraz od 3 do 6 godzin (23,91%). Uczniowie korzystają z komputera i Internetu w domu (91,11%), głównie, aby kontaktować się ze znajomymi (57,78%). Należy jednak monitorować problem uzależnień behawioralnych wśród najmłodszych mieszkańców. Uzależnieni behawioralne stają się coraz większym problemem społecznym i należy na bieżąco monitorować skalę zjawiska, aby jak najszybciej wprowadzać dodatkowe działania profilaktyczne.

Rozdział IV. Cele, kierunki, adresaci programu.

§10. Cel główny programu

Głównym celem programu jest budowa, rozwój i udoskonalanie istniejącego już systemu przeciwdziałania uzależnieniom, który dostosowany będzie do zmieniających się zagrożeń i potrzeb oraz dążenie do zmniejszenia rozmiarów aktualnie istniejących problemów.

§11. Cele szczegółowe:

1. W zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi:

- opóźnienie sięgania po alkohol przez młodzież, w tym:
 - ograniczenie możliwości zakupu przez nieletnich alkoholu;
 - przeprowadzanie programów profilaktycznych w szkołach, mających na celu nie tylko opóźnienia w sięganiu po alkohol, ale również nauki odmawiania w sytuacji proponowania sięgania po używki;
 - ograniczenie działań promujących picie alkoholu przez młodzież, a także organizacja kampanii oraz imprez mających na celu promowanie spędzania czasu aktywnie i bez używek;
 - edukacja rodziców i wychowawców w zakresie pomagania młodzieży w utrzymaniu abstynencji oraz rozpoznawania sygnałów, gdy występuje problem z używkami.
- Dążenie do zmniejszenia ilości przypadków uzależnień:

- zwiększenie skuteczności interwencji wobec zaburzeń zachowań wynikających z nadmiernego spożywania alkoholu;
- zwiększenie dostępności punktów pomocy dla osób borykających się z uzależnieniami oraz ich rodzin;
- zwiększanie działań informacyjnych mających na celu naukę wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na rozwijanie się uzależnienia oraz umiejętności kontrolowania rozmiarów i wzorców picia;
- szkolenia sprzedawców z zakresu obowiązującej ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
-

2. W zakresie przeciwdziałania narkomanii:

- zapobieganie powstawaniu problemów związanych z uzależnieniami w zakresie narkotyków;
- zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z problemami w tym zakresie;
- edukacja publiczna o konsekwencjach nadużywania substancji uzależniających;
- podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem narkotyków;
- prowadzenie na terenie placówek oświatowych oddziaływań profilaktycznych wobec dzieci, młodzieży oraz wobec rodziców;
- organizowanie na terenie placówek oświatowych programów edukacyjnych, konkursów, olimpiad itp. na temat szkodliwości zażywania środków odurzających;
- doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problem narkomanii poprzez organizacje szkoleń;
- zwiększenie możliwości i atrakcyjności spędzania wolnego czasu poprzez działanie o charakterze sportowo-rekreacyjnym, stanowiących alternatywę wobec używania narkotyków;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych związanej z przeciwdziałaniem narkomanii.

3. W zakresie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym:

- podniesienie poziomu wiedzy dotyczącej zagrożeń związanych z uzależnieniami behawioralnymi oraz mechanizmu uzależnienia od czynności;
- rozwijanie świadomości zagrożenia jakim jest uzależnienie od czynności;
- prowadzenie na terenie placówek oświatowych oddziaływań profilaktycznych wobec dzieci, młodzieży oraz wobec rodziców;
- doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problem uzależnień behawioralnych poprzez organizacje szkoleń;
- organizowanie na terenie placówek oświatowych programów edukacyjnych, konkursów, olimpiad itp. na temat szkodliwości uzależnień behawioralnych;

§12. Kierunki działań

1. Zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025, w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi:

- 1) **Profilaktyka uniwersalna** – ukierunkowana na całą populację, zmniejszanie i eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój wśród m.in.: dzieci i młodzieży, młodych dorosłych, rodziców dzieci w wieku szkolnym, poprzez propagowanie opóźniania inicjacji alkoholowej lub nikotynowej;
- 2) **Profilaktyka selektywna** – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Obejmuje działania profilaktyczne adresowane do osób, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego;
- 3) **Profilaktyka wskazująca** – ukierunkowana na jednostki wysokiego ryzyka demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniające kryteriów diagnostycznych uzależnienia. Profilaktyka wskazująca przejawia się m.in. poprzez interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami, działania edukacyjne i prawne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem substancji psychoaktywnych.

2. Zgodnie z Wojewódzkim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2022-2026:

- 1) Inicjowanie i wspieranie działań edukacyjnych oraz profilaktycznych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w obszarze problematyki związanej z uzależnieniami;
- 2) Rozwój systemu pomocy osobom uzależnionym oraz ich rodzinom;
- 3) Rozwój i wzmacnianie współpracy z instytucjami i osobami działającymi w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom oraz monitorowanie stanu problemów alkoholowych i narkotykowych oraz związanych z uzależnieniami behawioralnymi.

3. Według Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu

przeciwdziałania narkomanii na podstawie art. 22 ust.3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r:

- 1) Działalność informacyjna** kierowana do rodziców, opiekunów oraz nauczycieli uczniów polegająca na:
 - a) promocji zdrowego stylu życia oraz kształtowania hierarchii wartości, w której zdrowie jest wartością najwyższą;
 - b) poszerzaniu wiedzy rodziców na temat prawidłowego rozwoju psychicznego dzieci i młodzieży;
 - c) dostarczaniu aktualnych informacji na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem narkomanii;
 - d) dostarczaniu informacji na temat prawnych konsekwencji związanych z naruszaniem ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
 - e) informowaniu o metodach współpracy z Policją w przypadkach zagrożenia narkomanią;
 - f) udostępnianiu informacji o dostępnej ofercie pomocy specjalistycznej.
- 2) Działalność wychowawcza** - która obejmuje:
 - a) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania odpowiedniej relacji z uczniem;
 - b) wzmacnianie kompetencji pod kątem wychowawczym;
 - c) kształtowanie postaw prospołecznych i prozdrowotnych.
- 3) Działalność profilaktyczna** względem uczniów i wychowanków:
 - a) wspieranie w prawidłowym rozwoju;
 - b) wspieranie uczniów, którzy ze względu na sytuację rodzinną, środowiskową są w wyższym stopniu narażeni na rozwój ryzykownych zachowań;
 - c) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano już wczesne objawy zachowań ryzykownych.

Rozdział V. Adresaci, źródła finansowania i realizatorzy programu.

§13. Adresaci działań programu

1. Program adresowany jest głównie do:

- 1) mieszkańców Gminy Kotlin,
- 2) dzieci, młodzieży i ich rodzin,
- 3) kadry pedagogicznej szkół, wychowawców, pedagogów,
- 4) organizacji pozarządowych,
- 5) lokalnych instytucji działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień,
- 6) osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie i ryzykownie oraz ich rodzin,
- 7) pozostałej społeczności lokalnej.

§14. Źródła finansowania

Realizacja zadań w ramach Programu finansowa będzie ze środków własnych Gminy Kotlin pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi). Dodatkowym źródłem finansowania mogą być fundusze pozyskane przez Gminę z zewnątrz, a także pozyskane od realizatorów i partnerów Programu.

§15. Realizatorzy programu

1. Za koordynację i realizację Programu odpowiedzialny jest Urząd Gminy w Kotlinie, a w jego ramach- referent ds. ewidencji działalności gospodarczej i spraw społecznych.
2. Realizując zadania określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii podejmowana jest współpraca z następującymi instytucjami:
 - 1) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - 2) Komendą Powiatową Policji w Jarocinie,
 - 3) Zespołem Dzielnicowych w Kotlinie,
 - 4) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kotlinie,
 - 5) Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - 6) placówkami oświatowymi na terenie gminy,
 - 7) Ośrodkiem Terapii Uzależnień w Jarocinie,
 - 8) służbą zdrowia,
 - 9) organizacjami pozarządowymi,
 - 10) osobami prywatnymi realizującymi profilaktykę uzależnień,
 - 11) oraz poprzez zlecenia zewnętrzne (konkursy ofert, zamówienia publiczne, zawierane umowy)

Rozdział VI. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

§16. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. Inicjowanie działań dotyczących realizacji Programu,
2. Współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
3. Prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązaniu problemów alkoholowych,
4. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie w stosunku do osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:
 - 1) motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego,
 - 2) udzielania informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
 - 3) kierowanie do sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się w zakładzie leczenia odwykowego,

5. Wydawanie opinii o zgodności z uchwałami o lokalizacji i limicie punktów sprzedaży alkoholu, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi,
6. Współudział w kontrolowaniu przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń zgodnie z zapisami ustawy.

Rozdział VII. Sposób tworzenia programu, zadania przewidziane do realizacji.

§17. Informacja o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji.

1. Prace nad przygotowaniem rocznego programu zostały zainicjowane i przeprowadzone przez odpowiedniego pracownika Urzędu Gminy Kotlin.
2. Przygotowanie Programu objęło realizację następujących działań:
 - 1) przygotowanie przez właściwą merytorycznie osobę wszelkich informacji potrzebnych do stworzenia programu, w tym także na temat wysokości planowanych środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań publicznych przez organizację oraz priorytetów w realizacji zadań publicznych,
 - 2) opracowanie projektu Programu,
 - 3) skierowanie projektu programu do konsultacji w trybie uchwały nr XLIII/217/2010 Rady Gminy Kotlin z dnia 21 września 2010r. w sprawie szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego Gminy Kotlin w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji,
 - 4) konsultacje przeprowadzone zostały od 9 listopada 2023 r. do 23 listopada 2023 r., Zarządzeniem nr 402/2023, Wójta Gminy Kotlin. Do projektu rocznego programu nie zgłoszono żadnych uwag i sugestii

§18. Zadania przewidziane do realizacji w roku 2024 związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym.

Lp.	NAZWA ZADANIA	TERMIN	KWOTA
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.		
1.1.	Prowadzenie Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin	Cały rok	6.000,00 zł
1.2.	Opłacenie kosztów sporządzenia przez biegłych opinii w przedmiocie uzależnienia.	Cały rok	1.200,00 zł
1.3.	Opłacenie kosztów sądowych.	Cały rok	300,00 zł

2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą		
2.1.	Dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, z rodzin z problemem używania innych substancji psychoaktywnych lub problemem przemocy.	Czerwiec – sierpień	60.000,00 zł
2.2.	Organizowanie i finansowanie szkoleń obejmujących zagadnienia dotyczące specyfiki zjawiska przemocy, konsekwencji doznawania przemocy.	Cały rok	2.000,00 zł
2.3.	Prowadzenie i finansowanie programów profilaktyki przemocy i programów rozwijających umiejętności wychowawcze i pozytywne relacje rodzinne.	Cały rok	3.000,00 zł
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym.		
3.1.	Realizacja programów profilaktycznych, promocji zdrowia psychicznego oraz z zakresu uzależnień behawioralnych kierowanych do uczniów, nauczycieli oraz rodziców ze szkół na terenie Gminy.	Cały rok	10.000,00 zł
3.2.	Realizacja programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania narkomanii kierowanych do uczniów, nauczycieli oraz rodziców ze szkół na terenie Gminy.	Cały rok	2.000,00 zł
3.3.	Wspieranie działań informacyjnych i edukacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień, przeciwdziałaniem nietrzeźwości na drogach w ramach współpracy międzysektorowej służb.	Cały rok	2.000,00 zł
3.4.	Organizowanie i finansowanie festynów, imprez sportowo-rekreacyjnych (np. Turniej Wsi) przebiegających pod hasłem profilaktyki uzależnień oraz nawiązujących do promocji zdrowego stylu życia, aktywnego spędzania czasu wolnego.	Cały rok	10.000,00 zł

3.5.	Organizowanie konkursów (np. plakat, ulotka profilaktyczna) przebiegających pod hasłem profilaktyki uzależnień oraz nawiązujących do promocji zdrowego stylu życia, aktywnego spędzania czasu wolnego.	Cały rok	3.000,00 zł
3.6.	Organizowanie konkursów (np. Konkurs Sztuk Teatralno-Profilaktycznych, Dzień Profilaktyki) przebiegających pod hasłem profilaktyki uzależnień, zapobiegania narkomanii oraz nawiązujących do promocji zdrowego stylu życia, aktywnego spędzania czasu wolnego.	Cały rok	10.000,00 zł
3.7.	Zakup i rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień, przemocy, wykluczenia społecznego, jak i również doposażanie realizatorów programów w materiały i przedmioty niezbędne do prowadzenia zajęć.	Cały rok	2.000,00 zł
3.8.	Realizacja lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.	Cały rok	38.500,00 zł
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii.		
4.1.	Współpraca ze stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność w zakresie profilaktyki, problemów uzależnień behawioralnych oraz przeciwdziałaniu przemocy.	Cały rok	10.000,00 zł
4.2.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego, poprzez dofinansowanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej.	Cały rok	3.000,00 zł
5.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kotlinie. Zasady wynagradzania członków Komisji.		
5.1.	Wynagrodzenie przysługujące członkom Komisji płatne jest za każdorazowy udział w posiedzeniu Komisji lub jej zespołów. Wynagrodzenie płatne jest na podstawie listy obecności potwierdzającej udział członka Komisji w posiedzeniu Komisji lub jej zespołów.	Cały rok	21.000,00 zł

	Wysokość wynagrodzenia – 250,00 zł brutto.		
5.2.	Zakup przedmiotów i sprzętu do realizacji zadań programu. Zakup materiałów potrzebnych do pracy Komisji.	Cały rok	1.000,00 zł

Plan łącznie – 185.000,00 zł

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR LX/385/2023
RADY GMINY KOTLIN
z dnia 29 listopada 2023r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 r.**

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, rady gmin zobowiązane zostały do uchwalania corocznie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Sposób realizacji tych zadań określa Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

W tym stanie faktycznym i prawnym wywołanie niniejszej uchwały jest zasadne.